

ת"פ 38414/12/20 - מדינת ישראל נגד פלוני

בית המשפט המחוזי ירושלים

ת"פ 38414-12-20

23 אפריל 2023

לפני כב' השופטת רבקה פרידמן-פלדמן

בעניין: מדינת ישראל

המאשימה

נ ג ד

הנאשם

פלוני

גזר דין

כתב האישום

1. הנאשם הורשע, על פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן במסגרת הסדר טיעון, בעבירות המפורטות להלן: נהיגה בקלות ראש, עבירה לפי סעיף 21(ג) לתקנות התעבורה תשכ"א 1971; חבלה חמורה כלפי בן משפחה, עבירה לפי סעיף 333 בצירוף סעיף 335(א1) לחוק העונשין תשל"ז - 1977 (להלן: החוק); תקיפה הגורמת חבלה של ממש (בן זוג), עבירה לפי סעיף 380 בצירוף סעיף 382(ג) לחוק.
2. הסדר הטיעון לא כלל הסכמה לעניין העונש, אך הוסכם על הצדדים כי יערכו תסקיר שירות המבחן וחוות דעת הממונה על עבודות שירות. המאשימה הצהירה כי בכוונתה לבקש מאסר בפועל.
3. בכתב האישום המתוקן שלושה אישומים, בכולם נפגעת העבירה היא אשתו של הנאשם (להלן: המתלוננת).

על פי האישום הראשון, בשנת 2014, בעת שהנאשם הסיע את המתלוננת ברכבו, בשעה שהמתלוננת ירדה מהרכב וניגשה להוציא את בנותיה, ובעודה אוחזת ברכב, החל הנאשם בנסיעה למרחק של מספר מטרים. המתלוננת, אשר אחזה ברכב, הוטחה אל הקרקע. כתוצאה מהאירוע נגרמו למתלוננת שריטות וחבלות בידה ובפניה. במעשיו המתוארים לעיל נהג הנאשם בקלות ראש.

על פי האישום השני, ביום 28.3.2016, התגלע ויכוח בין הנאשם למתלוננת, במהלכו ניסה הנאשם לבעוט במתלוננת, בעודו נועל נעלי עבודה. המתלוננת הגנה על עצמה בידה, ורגלו של הנאשם פגעה בידה הימנית. כתוצאה ממעשיו של הנאשם, נגרמו למתלוננת שברים בידה. המתלוננת נזקקה לטיפול רפואי במסגרתו בוצע ניסיון להחזיר את השבר, אך הניסיון לא צלח והמתלוננת נזקקה לשני ניתוחים. למתלוננת נותרה צלקת בידה. במעשיו תקף הנאשם את המתלוננת, בת משפחתו, וגרם לה חבלה חמורה.

על פי האישום הרביעי, ביום 1.6.2020 התגלע ויכוח בין הנאשם למתלוננת. אמו ואחיו של הנאשם הגיעו עמוד 1

למקום בניסיון להרגיע את הנאשם. בשלב מסוים הנאשם התעצבן וזרק לעבר המתלוננת מכשיר טלפון נייד, שפגע במרפקה וגרם לפציעתה. בתגובה זרקה המתלוננת לכיוונו של הנאשם ראש של פטיש ממתכת, הפטיש לא פגע בנאשם. כתוצאה ממעשיו של הנאשם נגרם למתלוננת פצע מדמם במרפקה, והיא נזקקה לחבישתו על ידי חובש שהגיע למקום.

תסקירי שירות המבחן

4. על פי האמור בתסקיר שירות המבחן מיום 23.1.2022, הנאשם בן 38, נשוי מאז שנת 2011 ואב לשלושה ילדים, מתגורר בשכונת XXXX עובד ה-XXXXX. אשתו בהריון בשלבים מתקדמים. בתסקיר התייחסות למשפחת המוצא של הנאשם ולקורות חייו. בין היתר צוין כי בעבר הנאשם עבד XXXX, ופוטרו מעבודתו בשל תאונה בה פצע אזור. בגין התאונה הנאשם הועמד לדין, ונגזר עליו מאסר לריצוי בעבודות שירות ורישיונו נשלל למשך שנה. לדברי הנאשם, אירוע התאונה היה מטלטל עבורו ומאז חווה תקופה של חוסר יציבות תעסוקתית וצבירת חובות, שלאחרונה עשה בהם סדר.

הנאשם התייחס ליחסים בינו לבין אשתו ולהשלכות של הקשיים הכלכליים וחילוקי דעות ביניהם. לדבריו הקשר השתפר באופן משמעותי והדבר מתבטא בכבוד והבנה הדדית.

משיחה עם המתלוננת עלה כי במהלך השנים היו ויכוחים רבים בין בני הזוג, ולעיתים היה הנאשם מאבד עשתונותו ונוהג כלפיה באלימות. בשל כך יצאה לעיתים מהבית ועברה להתגורר עם משפחתה. המתלוננת הצביעה על ההליך המשפטי כנקודת מפנה חיובית, לדבריה מאז הגישה תלונה למשטרה פסקה האלימות וכיום הקשר בין בני הזוג קרוב וחיובי. המתלוננת ביטאה רצון לכך שהנאשם ישולב בהליך טיפולי והביעה נכונות להצטרף אליו ולעשות כל הנדרש כדי לשפר את היחסים הזוגיים.

שירות המבחן התרשם מאדם שבבסיסו מערכת ערכים נורמטיבית ושומרת חוק. הנאשם הביע צער על התנהלותו בעבר ונכונות להשתלב בטיפול בתחום האלימות הזוגית. לדבריו ההליך המשפטי מהווה גורם מרתיע ומלמד.

שירות המבחן התייחס לגורמי סיכון להישנות עבירות, והמליץ על שילוב הנאשם בטיפול.

5. בתסקיר מסכם מיום 5.12.2022, צוין כי הנאשם נמצא בעיצומו של הליך טיפולי משמעותי ומקדם, הוא מצליח לקחת אחריות על מעשיו ולהבין השלכותיהם, לבטא אמפתיה כלפי המתלוננת ולאמץ דרכי תגובה חיוביים בזמני קושי ומשבר. צוין כי מחד גיסא יש צורך בעונש הרתעתי, ומאידך גיסא בעונש שיאפשר לנאשם להמשיך בהליך הטיפול ויאפשר לנאשם להתמקד בעבודתו ובמשפחתו. לפיכך הומלץ על הטלת מאסר לריצוי בעבודות שירות לתקופה קצרה, מאסר על תנאי, וצו מבחן למשך שנה, שבמהלכו ימשיך הנאשם את השתלבותו הטיפולית.

ראיות וטיעוני הצדדים לעונש

6. במסגרת הראיות לעונש העידה המתלוננת. לדבריה, כיום יש להם ארבע בנות, בגילאים שנה עד 12 שנים. לדברי המתלוננת, הנאשם היה עצור במשך מספר ימים, ולאחר מכן הוא השתנה. הבעיה המרכזית היו החובות, היא החלה לעבוד וחייהם השתנו. האלימות הפסיקה לגמרי, הנאשם פחד מהכלא. גם האלימות המילולית פסקה לאחר שנוצר קשר עם שירות המבחן. לדברי המתלוננת, כיום היא איננה פוחדת מהנאשם. המתלוננת ביקשה להטיל על הנאשם עונש מקל, שאם לא כן, יהרסו חייה וחי הבנות. היא מבקשת לאפשר לנאשם להמשיך לעבוד ולפרוע חובות. שליחתו למאסר בעבודות שירות תקשר על קיומם שכן לא די בהכנסות ממשכורתה.

בטיעוניה לעונש התייחסה ב"כ המאשימה לעבירות המפורטות בכתב האישום המתוקן. נטען כי במעשיו פגע הנאשם בכבודה, ביטחונה ובשלמות גופה ונפשה של נפגעת העבירה, אשתו. לגבי נסיבות ביצוע העבירה, ציינה כי מדובר במסכת אלימות שנמשכה משנת 2014 ועד 2020, בביתם של בני הזוג ובמרחב הציבורי, והנאשם היה האחראי הבלעדי למעשיו. בשלושה אירועי האלימות המתוארים בכתב האישום, נגרמו למתלוננת חבלות, החל משריטות בידה ובפניה ופצע מדמם, ועד שברים שהצריכו התערבות ניתוחית שהותירה צלקת.

לגבי חלופי הזמן מאז האירועים, טענה כי הימשכות אירועי אלימות מבטלת את משמעות חלופי הזמן, ודאי כשמדובר באירועי אלימות במשפחה, לגביהם קיים קושי בדיווח.

לפיכך ביקשה להעמיד את מתחם העונש ההולם בין 35 ל- 50 חודשי מאסר בפועל לצד ענישה נלווית.

לגבי קביעת העונש בתוך המתחם, ציינה כי אין לנאשם הרשעות קודמות, הנאשם הודה, חסך מזמנו של בית המשפט וחסך את עדותה של המתלוננת. ב"כ המאשימה הפנתה לאמור בתסקיר שירות המבחן, לפיה תחילה צמצם הנאשם מאחריותו, אך כיום הוא בהליך טיפול משמעותי ומקבל אחריות למעשיו.

המאשימה מתנגדת להמלצה העונשית של שירות המבחן, נוכח חומרת העבירות, ועותרת להטלת עונש בחלקו התחתון של המתחם, למאסר בפועל למשך 40 חודשים ומאסר על תנאי.

7. ב"כ הנאשם טען כי איש אינו מקל ראש בעבירות, אך במקרה זה יש לשים את הדגש על הליך השיקום שעבר הנאשם, הליך שאליו מתייחס גם סעיף 113 לחוק, ולהמלצת שירות המבחן. לדבריו, הדיון נדחה פעם אחרי פעם, בשל היותו של הנאשם בטיפול תקופה ממושכת, ולצורך קבלת תסקיר סופי בעניינו. כן יש להתחשב בדבריה של המתלוננת בעניין השינוי שעבר הנאשם. עוד הוסיף כי הנאשם הודה במיוחס לו, חסך מהמתלוננת את הצורך להעיד, הוא נעדר עבר פלילי, עובד בעבודה מסודרת - הוא המפרנס העיקרי, וחיי המשפחה חזרו לשגרה. בינתיים גם נולדה להם בת נוספת. במקרה זה יש סיכוי ממשי לשיקום, ומהייה מכך תועלת לא רק למשפחתו של הנאשם אלא גם לציבור. על בית המשפט לעודד את הנאשם להמשיך בתהליך השיקום, תוך סטייה ממתחם הענישה, ולא להחזיר אותו לכלא, על כל המשתמע מכך. האינטרס הציבורי אינו להחזיר את הנאשם לכלא לשם הרתעת הציבור אלא לתמוך בשיקומו.

ב"כ הנאשם טען כי תחתית מתחם הענישה עומדת על מספר חודשי מאסר בפועל, אך מדובר במקרה קלאסי לסטייה מהמתחם בשל שיקום, ויש מקום לאפשר לנאשם להמשיך בתהליך השיקום במסגרת צו מבחן. ב"כ הנאשם ציין כי גם ענישה של מאסר בעבודות שירות, בהתאם להמלצת שירות המבחן, תגרום נזק למשפחה, אך

הוא אינו מבקש לפטור את הנאשם מעונש. מבחינת הנאשם זו הזדמנות של פעם בחיים.

8. הנאשם בדבריו בתום הטענות לעונש, אמר כי למד הרבה, הוא השתנה ומתקדם. לדבריו יש לו ארבע בנות שיש להן צרכים, יש חובות, יש תיק בהוצל"פ, תשלום דמי שכירות לבית והוצאות נוספות. בבית אין היום פחד ואין צעקות. כיום הוא אדם אחר.

דין והכרעה

מתחם העונש ההולם:

9. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין, העקרון המנחה בענישה הוא עקרון ההלימה: **"קיומו של יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו ומידת אשמו של הנאשם ובין סוג ומידת העונש המוטל עליו"** (סעיף 40ב). עקרון ההלימה משמעו מתן דגש לעקרון הגמול על מעשה העבירה, כאשר הנסיבות האישיות מהוות שיקול רק לאחר מכן, בקביעת העונש בתוך מתחם הענישה.

קביעת מתחם הענישה נעשית בהתחשב בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה (סעיף 40ג).

10. בראש ובראשונה יש להתייחס לעונש שקבע המחוקק לצד העבירות -

לעבירה של נהיגה בקלות ראש, נקבע עונש מאסר של שנתיים או קנס; לחבלה חמורה כלפי בן משפחה, נקבע עונש של 14 שנות מאסר; לתקיפה הגורמת חבלה של ממש בבן זוג, נקבע עונש של שש שנות מאסר.

11. לצד הענישה שקבע המחוקק יש להתחשב כאמור במדיניות הענישה הנהוגה.

המאשימה הציגה פסיקה שבה מקרים חמורים יותר מבעניינו, ובהם נגזרו עונשי מאסר בפועל של מספר חודשים ועד מספר שנים. ההגנה הציגה גזרי דין של מספר חודשי מאסר, לריצוי בעבודות שירות או מאסר ממש.

12. הערכים המוגנים בעבירות הם הגנה על גופו של אדם ועל ביטחונו, הן בכלל והן בין בני זוג. בית המשפט העליון התייחס לא פעם לחומרה שבעבירות אלימות בכלל, ובעבירות אלימות במשפחה בפרט, ולצורך בהרתעה ובגמול בעבירות אלה.

13. אשר לנסיבות הקשורות בעבירה -

במקרה זה מדובר בשלושה אירועים נפרדים, בפער של מספר שנים בין האחד לאחר. בחלק מהאירועים נגרמו

למתלוננת נזקים.

באירוע הראשון, משנת 2014, נפגעה המתלוננת ונגרם לה נזק כתוצאה מנהיגה של הנאשם בקלות ראש. אישום זה אינו מייחס לנאשם מעשי אלימות.

באירוע השני, משנת 2016, במהלך ויכוח בעט הנאשם במתלוננת בעודו נועל נעלי עבודה, וגרם לה לשברים בידה בשעה שהגנה על עצמה בידיה. המתלוננת נאלצה לעבור ניתוחים להכנסת פלטות ליד שנפגעה והוצאתן.

באירוע השלישי, משנת 2020, במהלך ויכוח עם המתלוננת, השליך הנאשם לעברה מכשיר טלפון נייד, המכשיר פגע במרפקה וגרם לפציעתה. בתגובה זרקה המתלוננת לעבר הנאשם ראש של פטיש ממתכת, אך לא פגעה בנאשם.

האירוע השני הוא החמור מכולם, הן בשל עוצמת מעשה האלימות, והן בשל תוצאותיה. האירועים האחרים חמורים פחות.

מבחינת נסיבות ביצוע העבירה, יש להתחשב לקולה בכך שלא מדובר במעשים מתוכננים מראש.

14. בהתחשב במכלול השיקולים כמפורט לעיל, לאור מהות העבירות ונסיבותיהן ובהתחשב בפסיקה הנוהגת, אני קובעת מתחמי ענישה כמפורט להלן:

לאירוע הראשון, בין מאסר על תנאי וקנס למאסר קצר.

לאירוע השני, בין 20 ל- 40 חודשי מאסר בפועל.

לאירוע שלישי מאסר על תנאי עד מאסר קצר בפועל.

העונש בתוך המתחם:

15. לזכותו של הנאשם יש לזקוף היעדר הרשעות קודמות. כן יש להתחשב בהודאתו, שחסכה מהמתלוננת את הצורך להעיד. בהודאתו של הנאשם ישנה גם קבלת אחריות למעשיו. בנוסף יש להתחשב בחלוף הזמן מאז מרבית העבירות, ובנזק שייגרם למשפחתו של הנאשם כתוצאה מהעונש שיוטל עליו. נוכח מכלול הנסיבות, אלמלא הליך השיקום שעבר הנאשם, היה מקום למקם את עונשו של הנאשם בתחתית מתחמי הענישה.

16. סעיף 40ד(א) לחוק עניינו חריגה לקולה ממתחם העונש ההולם, מטעמי שיקום, ולפיו "קבע בית המשפט את מתחם העונש ההולם בהתאם לעיקרון המנחה ומצא כי הנאשם השתקם או כי יש סיכוי של ממש שישתקם, רשאי הוא לחרוג ממתחם העונש ההולם ולקבוע את עונשו של הנאשם לפי שיקולי שיקומו, וכן להורות על נקיטת אמצעי שיקומי כלפי הנאשם, לרבות העמדתו במבחן לפי סעיפים 82 או 86 או לפי פקודת המבחן [נוסח חדש], התשכ"ט-1969".

17. מתסקירי שירות המבחן עולה כי הנאשם בתהליך שיקום ארוך, תוך שיתוף פעולה מלא, עריכת בחינה מעמיקה אודות דפוסי התנהגותו ודרכי ההתמודדות שאימץ לעצמו לאורך השנים, ותוך חשיבה על אלטרנטיבות לתגובה. כיום הנאשם אף מצליח לגלות אמפתיה כלפי האחר, והבנה אודות השלכות מעשיו. במהלך הטיפול פיתח הנאשם יכולת להכלה וסובלנות במצבי לחץ. גורמי הטיפול התרשמו כי הנאשם עורך הליך שינוי משמעותי, וכי לנאשם מוטיבציה פנימית לעריכת שינוי בהתנהלותו ולקידום היחסים עם בת זוגו. הנאשם נמצא כיום בעיצומו של תהליך טיפולי משמעותי, ושירות המבחן ציין בתסקיר האחרון כי מחד גיסא ישנו צורך בענישה מרתיעה, שתמחיש לנאשם את חומרת מעשיו, ומאידך גיסא נדרשת ענישה תאפשר לנאשם להמשיך בהליך הטיפול ולהתמקד בעבודתו ובמשפחתו. לפיכך המליץ שירות המבחן, כאמור, להטיל על הנאשם מאסר לריצוי בעבודות שירות, לצד מאסר על תנאי וצו מבחן שיאפשר פיקוח והצבת גבולות לגורם המטפל.

נוכח התסקיר החיובי ביותר, המאמץ שעושה הנאשם לשנות דרכיו, השינויים שכבר חלו בנאשם, הסיכוי הממשי לשיקום מלא והצפי לשינוי משמעותי בחיי המשפחה, יש מקום לחרוג לקולה ממתחם העונש ההולם ולקבל את המלצת שירות המבחן.

18. נוכח האמור לעיל, אני דנה את הנאשם כמפורט להלן:

א. מאסר בפועל למשך שישה חודשים, אותו ירצה הנאשם בעבודות שירות, בהתאם לחוות דעת הממונה על עבודות שירות. מועד תחילת העבודות 9.5.2023. במועד זה על הנאשם להתייצב בשעה 08:30 ביחידת עבודות שירות במחוז הדרום ליד כלא באר שבע.

מובהר לנאשם כי כל הפרה של עבודות השירות עלולה להביא להפסקת עבודות השירות ולריצוי העונש במאסר ממש.

ימי מעצרו של הנאשם לא ינוכו מהמאסר.

ב. מאסר על תנאי של 10 חודשים, אותו לא ירצה הנאשם אלא אם יעבור, תוך שלוש שנים מהיום, כל עבירת אלימות במשפחה מסוג פשע.

ג. ניתן בזה צו מבחן למשך שנה, במהלכו ימשיך הנאשם בהליך הטיפול בהתאם לקביעת שירות המבחן ובפיקוח שירות המבחן.

זכות ערעור לבית המשפט העליון בתוך 45 יום מהיום.

המזכירות תשלח העתק גזר הדין לשירות המבחן ולממונה על עבודות שירות.

ניתן היום, ב' אייר תשפ"ג, 23 אפריל 2023, במעמד הצדדים.

רבקה פרידמן-פלדמן,
שופטת